

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 25. februar 2021
Sagsnummer: 2021-840

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til gennemførelsesretsakt vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) hvad angår ansøgning om godkendelse og revurderingsrapport for brug af stoffer til produktion af reservedele til og reparation af artikler og komplekse produkter, der ikke længere produceres, samt ændring af gennemførelsesretsakt (EF) nr. 340/2008, der fastsætter gebyrer og afgifter til det Europæiske Kemikalieagentur (komitésag).

Forslaget var sat til diskussion på Webex-møde i REACH-komitéen den 4. februar 2021 med mulig efterfølgende skriftlig afstemning.

Forslaget forventes samlet set ikke at påvirke beskyttelsesniveauet.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Lea Wermelin / Henrik Hedeman Olsen

Den 24. februar 2021
MIM 016

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Om forslag til gennemførselsretsakt vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) hvad angår ansøgning om godkendelse og revurderingsrapport for brug af stoffer til produktion af reservedele til og reparation af artikler og komplekse produkter, der ikke længere produceres, samt ændring af gennemførselsretsakt (EF) nr. 340/2008, der fastsætter gebyrer og afgifter til det Europæiske Kemikalieagentur (komité sag)

KOM-dokument foreligger

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførselsretsakt vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) hvad angår ansøgning om godkendelse og revurderingsrapport for brug af stoffer til produktion af reservedele til og reparation af artikler og komplekse produkter, der ikke længere produceres, samt ændring af gennemførselsretsakt (EF) nr. 340/2008, der fastsætter gebyrer og afgifter til det Europæiske Kemikalieagentur (komité sag). For at undgå at produkter, der ikke længere produceres, og som har brug for stofferne på godkendelseslisten til reservedele eller til reparation, bliver kasseret før tid, foreslår kommissionen at lette ansøgningen om godkendelse ved at anmode om færre informationer og nedsætte gebyret. Forslaget var sat til diskussion på Webex-møde i REACH-komitéen den 4. februar 2021 med mulig efterfølgende skriftlig afstemning. Forslaget forventes samlet set ikke at påvirke beskyttelsesniveauet. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes at have marginale positive erhvervsøkonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser. Regeringen ønsker at begrænse anvendelse af stofferne på godkendelseslisten i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes alternativer. Samtidigt ønsker regeringen at understøtte den cirkulære økonomi ved at forlænge produkternes levetid. Regeringen bemærker, at forslaget ikke ændre det nuværende beskyttelsesniveauet. Forslaget letter de administrative krav og nedsætter udgifterne for virksomheder, der producerer reservedele til eller reparerer produkter, der ikke længere produceres. Det forventes, at produkterne derved i højere grad kan repareres og at de derved får en længere levetid, og at der i sidste ende dannes mindre affald. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag gennemførelsesretsakt vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) hvad angår ansøgning om godkendelse og revurderingsrapport for brug af stoffer til produktion af reservedele til og reparation af artikler og komplekse produkter, der ikke længere produceres samt ændring af gennemførelsesretsakt (EF) nr. 340/2008, der fastsætter gebyrer og afgifter til det Europæiske Kemikalieagentur (komité sag). Med forslaget ønsker Kommission at gøre det lettere at vedligeholde og dermed forlænge levetiden for artikler og komplekse produkter, der enten indeholder særlig problematiske stoffer eller hvor særlig problematiske stoffer anvendes til reparation.

Forslaget har hjemmel i REACH, artikel 74, stk. 1, og artikel 132 og afstemningen skal derfor ske i henhold til forskriftproceduren, jf. artikel 133, stk. 3, i REACH, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er erstattet af undersøgelsesproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller at forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Forslaget var sat til diskussion på Webex-møde i REACH-komitéen den 4. februar 2021, med mulig efterfølgende skriftlig afstemning.

Formål og indhold

Som en del af Kommissionens arbejde med at fremme den cirkulære økonomi påpegede Kommissionen i 2015 i deres meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for den cirkulære økonomi"¹, at muligheden for at kunne reparere produkter vil forlænge deres levetid og dermed nedsætte mængden af affald. Rådet bad derfor kommissionen om at undersøge, hvilke initiativer der kan tages på EU niveau for at fremme levetiden af produkter særligt ift. at gøre reservedele tilgængelige².

I Kommissionens generelle rapport om, hvordan REACH fungerer og revision af visse elementer³, der blev offentliggjort i 2018, beskrives derfor tiltag til forenkling af ansøgning om godkendelse til fortsat brug af særligt problematiske stoffer til produktion af reservedele til produkter, der ikke længere produceres.

Med forslaget ønsker Kommission at gøre det lettere at vedligeholde og dermed forlænge levetiden for artikler og komplekse produkter (herefter produkter) i forhold til godkendelsesordningen i REACH. Komplekse produkter er produkter, der består af mere end en artikel.

¹COM(2015) 614 final

²<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10518-2016-INIT/da/pdf>

³COM(2018) 116 final

Godkendelsesordningen i REACH medfører, at stoffer, der står på godkendelseslisten i bilag XIV, ikke må bruges af virksomheder i EU efter den såkaldte solnedgangsdato, med mindre de har fået en godkendelse af kommissionen. Stofferne optages på godkendelseslisten, fordi de er særligt problematiske jf. artikel 57 i REACH.

Visse produkter er fremstillet ved brug af stoffer, der står på godkendelseslisten. For at reparere produkterne vil der i nogle tilfælde være brug for at anvende stoffer på godkendelseslisten til at fremstille reservedele eller reparere produkterne.

Særligt hvis produkterne godkendes i andet regi som f.eks. medicinsk udstyr eller typegodkendelse af køretøjer, vil stofferne på godkendelseslisten ofte skulle bruges til at fremstille reservedele eller reparere produktet, for at produktet lever op til sin godkendelse. Der kan også være andre produkter, hvor der vil være brug for stofferne på godkendelseslisten for at kunne fremstille reservedele, der virker eller for at kunne reparere produktet, så det virker igen som f.eks. ledninger til bevægeligt elektrisk udstyr.

Langt de fleste forbrugerprodukter bliver sjældent repareret, selv produkter som småt elektronik, hårde hvidevarer og værktøj repareres kun i særlige tilfælde. Det vil derfor forventeligt generelt være tale om større produkter som biler, toge, fly, og produkter, der anvendes industrielt f.eks. i produktionsanlæg, hvor der vil være brug for fremstilling af reservedele og reparation.

Som udgangspunkt får producenterne deres hovedindtjening fra produktion af produkter og ikke fra produktion af reservedele. Når produktionen af produkterne stopper, kan det derfor være omkostningstungt for virksomhederne at ansøge om tilladelse til at bruge stofferne på godkendelseslisten til at fremstille reservedele eller til reparation af produkterne. Udgifterne vedrører både indsamling af information og udformning af selve ansøgningen såvel som det gebyr, der betales til Europæiske Kemikalieagentur (ECHA). Det er derfor forventeligt, at nogle producenter vil stoppe med at producere reservedele.

For at undgå at produkter, der ikke længere produceres, og som har brug for stofferne på godkendelseslisten til reservedele eller til reparation, bliver kasseret før tid, foreslår kommissionen at lette ansøgningen om godkendelse ved at kræve færre informationer og nedsætte gebyrret.

Kommissionen foreslår, at for ansøgning om godkendelse eller om forlængelse af en godkendelse (herunder revurderingsrapporten, jf. artikel 60 stk. 2) til brug af et stof på godkendelseslisten til fremstilling af reservedele til eller reparation af produkter, der ikke længere produceres, skal kravene gøres mere simple. Virksomhederne skal:

1. begrunde, at der netop er tale om en reservedel til eller reparation af et produkt, der er gået ud af produktion,
2. ikke levere en analyse af alternativer ift. alternativernes risiko, samt tekniske og økonomiske egnethed jf. artikel 62, stk. 4, punkt e), men i stedet:
 - beskrive og analysere stoffets funktion
3. ikke levere en samfundsøkonomisk analyse jf. artikel 62, stk. 5 punkt a), men i stedet levere
 - en kortfattet beskrivelse af effekter på sundheden og miljøet på basis af informationen i kemikaliesikkerhedsrapporten,
 - en kortfattet beskrivelse af samfundsøkonomiske fordele ved anvendelsen, og
 - en kortfattet konklusion inkl. en sammenligning af effekter og fordele ved anvendelsen.

Det europæiske kemikalieagentur (ECHA) skal udvikle et særligt format virksomhederne kan anvende til denne type ansøgning.

Kommissionen foreslår ligeledes, at gebyr for ansøgning om godkendelse til brug af stoffer på godkendelseslisten til reservedele eller reparation af produkter, der ikke længere produceres nedsættes med 50%. Prisen er nedsat med 50% efter konsultation med ECHA, der vurderer at mængden af information, der skal vurderes i kraft af ændringerne til artikel 6 stk. 4, punkt e) og stk. 5, punkt a) vil være halveret.

Forslaget træder i kraft 20 dage efter vedtagelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslag til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om en gennemførelsesretsakt til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er ingen gældende dansk lovgivning på området.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Der er ikke kendskab til virksomheder i Danmark, der vil benytte sig af de særlige fordelagtige ansøgningsregler for brug af stoffer på godkendelseslisten, til produktion af reservedele eller til reparation af produkter, der ikke længere produceres. Der er generelt kun få danske virksomheder, der benytter sig af godkendelsesordningen. Besparelserne for danske virksomheder vurderes derfor at være marginale.

Da stofferne på godkendelseslisten allerede er i brug i produktionen af reservedele eller til reparation af produkterne, og da virksomhederne uagtet Kommissionens forslag vil kunne søge om godkendelse til fortsat brug i produktion af reservedele og til reparation vurderes beskyttelsesniveauet at være uændret.

For at afgøre om udfasningen af stofferne på godkendelseslisten udskydes, vil det kræve en mere omfattende analyse af om anvendelsen af stofferne på godkendelseslisten udfases i de nye produkter, der erstatter de produkter, der ikke længere produceres.

Lettelsen af de administrative krav og den lavere udgift for virksomhederne i forbindelse med brug af stoffer på godkendelseslisten til produktion af reservedele til og til reparation af produkter, der ikke længere produceres, forventes at medføre at produkterne i højere grad vil kunne repareres og at de derved får en længere levetid, og at der i sidste ende dannes mindre affald.

Høring

Et notat om forslaget har været i høring i EU Miljø-specialudvalget, hvor der er indkommet hørings svar fra Rådet for Grøn Omstilling (RGO). RGO er betænkelig ved, at der med dette forslag åbnes for at stoffer, som er under udfasning, stadig vil kunne anvendes. Der bør stadig stilles krav om en analyse af alternativer og deres risiko, tekniske og økonomiske egnethed og ikke blot som foreslået at nøjes med en beskrivelse og analyse af "solnedgangsstoffernes" funktion.

For at undgå at produkter, der ikke længere produceres, og som har brug for stofferne på godkendelseslisten til reservedele eller til reparation, bliver kasseret før tid, støtter regeringen at ansøgningen om godkendelse gøres lettere ved at kræve færre informationer og nedsætte gebyrret. Der vil desuden forventeligt være tale om produkter som biler, tog, fly, og produkter, der anvendes industrielt f.eks. i produktionsanlæg, hvor der vil være brug for fremstilling af reservedele og reparation. Da der er tale om en begrænset anvendelse, kan regeringen støtte, at der ikke stilles krav om en analyse af alternativer og deres risiko samt tekniske og økonomiske egnethed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været til diskussion i REACH-komiteén den 14. december 2020, hvor flere lande udtrykte støtte til Kommissionens forslag. På denne baggrund forventes det, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemslande, som vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ønsker at begrænse anvendelse af stoffer på godkendelseslisten i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes alternativer. Samtidigt, ønsker regeringen at understøtte den cirkulære økonomi ved at forlænge produkternes levetid. Regeringen bemærker, at forslaget ikke ændrer beskyttelsesniveauet. Forslaget letter de administrative krav og nedsætter udgifterne for virksomheder, der producerer reservedele til eller reparerer produkter, der ikke længere produceres. Det forventes, at produkterne i højere grad vil kunne repareres, og at de derved får en længere levetid, og at der i sidste ende dannes mindre affald. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.